

Český kynologický svaz

Metodická příručka pro kladeče stop

**Instruktažní materiál pro školení kladečů
stop dle NZŘ a MZŘ IGP 2019**

Autor: Zbyněk Novák

Obsah :

	strana
1. Zodpovědnosti za přípravu a kladení stop	2
1.1 Vedoucí závodu (organizátor)	3
1.2 Vedoucí stop	3
1.3 Kladeč stop	4
2. Příprava terénu a podkladů na stopy	5
2.1 Orientační mapa terénu	5
2.2 Vytýčení prostoru jednotlivých stop	5
2.3 Harmonogram stop	8
2.4 Plány (tvary) stop	9
3. Kladení stop	10
3.1 Pravidla pro kladeče při kladení stop	10
3.2 Zaznamenání průběhu pokládání stopy	12
3.3 Pravidla pro kladeče při vypracování stop	13
4. Lomy na stopě	15
4.1 Pravé lomy	15
4.2 Ostré lomy	15
5. Předměty na stopě	16
5.1 Rozměry a materiál předmětů	17
5.2 Stanovené vzdálenosti pokládání předmětů	17
5.2.1 Stopy dle MZŘ IGP	18
5.2.2 Stopy dle NZŘ	19
6. Oblouk na stopě	20
7. Křížení stop	21

1. Zodpovědnosti za přípravu a kladení stop

Stopy jsou buď jedním z oddílů všestranných zkoušek nebo se jedná o některé ze samostatných, speciálních stopařských zkoušek podle NZŘ nebo MZŘ IGP.

Aby mohla být společná práce psovoda a psa na stopě (viz obr.č.1) hodnocená rozhodčím tím nejvyšším bodovým hodnocením, musí mít každý závodník záruku přesně a kvalitně položené stopy v souladu ze zkušebním řádem.

Tak jako u obran záleží na kvalitním figurantovi, aby pes předvedl maximální výkon, tak hodně záleží i na kvalitě položené stopy, na které pes neřeší zbytečně chyby v samotném položení stopy a je schopen předvést to co má natrénováno.

Proto jsou zodpovědnosti za přípravu a kladení stop ne jen u zkoušek, ale hlavně u závodů rozděleny na:

- **vedoucího závodu (zkoušek)**
- **vedoucího stop**
- **kladeče stop**

Obr.č.1 – vypracování stopy

1.1 Vedoucí závodu (organizátor)

- zajišťuje odborné pomocníky (vedoucí stop a kladeče),
- je odpovědný za určení terénu (popř. náhradního terénu) a jeho způsobilost pro provádění pachových prací,
- je odpovědný za domluvení využití plochy na dobu konání stop s majitelem popř. nájemcem pozemku, nejlépe s jeho písemným souhlasem,
- má povinnost ohlásit mysliveckému sdružení, které využívá dané pozemky jako honitbu, že se v určitém termínu bude konat majitelem pozemku (nájemcem) povolená akce,
- musí zajistit veškeré potřebné věci pro zajištění regulérnosti stop (cedulky nášlapů, předměty, kolíky na vymezení prostoru, trasírky na označení křížení)

1.2 Vedoucí stop

- musí terén určený na stopy projít a zhodnotit, zda svou rozlohou odpovídá stanovenému počtu stop,
- zajišťuje vytýčení prostoru každé stopy pomocí z dálky viditelných kolíků. A to po obou stranách prostoru každé stopy, na jeho začátku a konci a dle velikosti prostoru a s ohledem na kopcovitý terén i uprostřed po stranách prostoru (na viditelném horizontu),
- připravuje plány jednotlivých stop - jejich rozvržení, tj. jejich tvary, orientaci, popř. křížení stop a přístupové cesty ke stopám apod.),
- připravuje společně s vedoucím závodu časový harmonogram jednotlivých stop, tak aby na sebe stopy časově navazovaly vzhledem k přesunu z jedné stopy na druhou,
- je odpovědný za dodržení časového harmonogramu pokládání a zvedání stop, rovněž i času křížení speciálních stop,
- je přítomen při kladení stop, kde dohlíží na práci kladečů. Rovněž instruuje křížitele stop o času a směru křížení speciálních stop.

- musí dbát na, to aby jednotlivé stopy byly od sebe vzdáleny min. 25 m.
- v případě kladení stop IPO-FH na dvou různých pracovištích musí být na každém pracovišti jeden vedoucí stop.

1.3 Kladeč stop

Kladeč cizích stop může být rovněž účastníkem zkoušek jako psovod nebo figurant. Zároveň může šlapat stopu rodinnému příslušníkovi nebo osobě žijící ve společné domácnosti.

Kladeči stop (viz obr.č.2):

- dodržují pokyny vedoucího stop a rozhodčího,
- dbají na dostatečné napachování předmětů (min.30 min. před položením stopy),
- zaznamenávají průběh pokládané stopy včetně umístění předmětů a časy zahájení kladení popř. vypracování stopy,
- dodržují tvary jednotlivých stop, doporučené délky úseků a umístění předmětů určených vedoucím stop nebo rozhodčím,
- oznámí rozhodčímu před vypracováním stopy jakoukoliv změnu provedenou v průběhu kladení stopy nebo jinou skutečnost, která by mohla ovlivnit práci psa na stopě.

Obr.č.2 – kladeč stop na nášlapu stopy

2. Příprava terénu a podkladů stop

Příprava terénu a podkladů ke stopám je založena na spolupráci organizátora (vedoucí závodu nebo zkoušek), vedoucího stop a rozhodčího.

2.1 Orientační mapa terénu.

Mapa terénu slouží pro lepší prostorovou orientaci vedoucího stop při přípravě jednotlivých stop s ohledem na využití celého prostoru, jako i přístupových cest k jednotlivým stopám.

2.2 Vytýčení prostoru jednotlivých stop

Na základě mapy terénu a fyzického prozkoumání terénu zajistí vedoucí stop vytýčení prostorů jednotlivých stop.

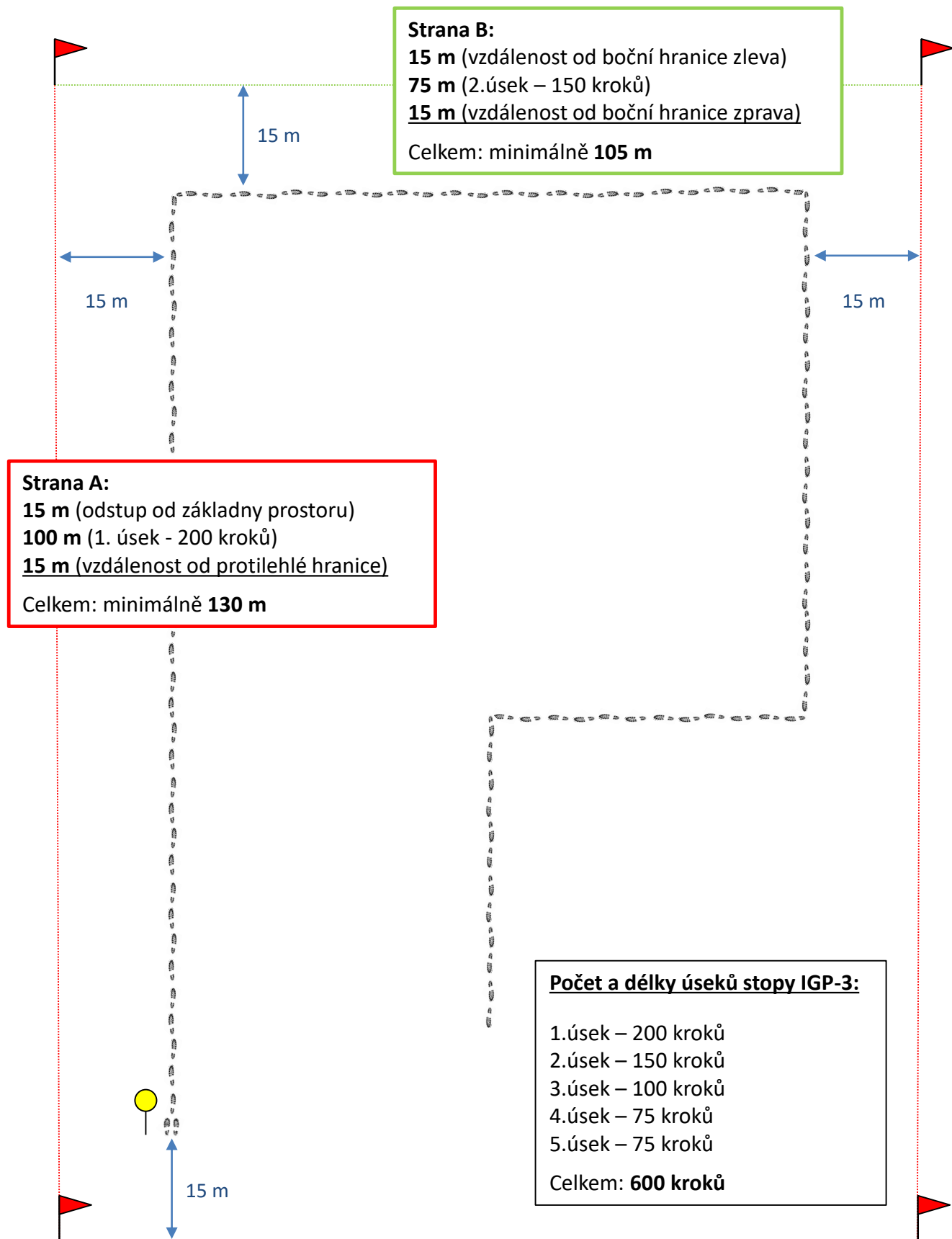
Toto vytýčení (kolíkování) by mělo probíhat min. dva dny před akcí.

Vytýčené prostory stop se pak zakreslují do mapy pro potřebu kladečů k jejich snadné orientaci v terénu při kladení stop. (viz obr.č.3).

Vypočtení velikosti prostoru pro kolíkování určité stopy se odvíjí od délky jejích úseků (viz.obr.č.4 a 5).

Obr.č.3 - vytýčený prostor stop IFH2 (IGP-FH)

Obr.č.4 - Příklad výpočtu velikosti prostoru pro stopu IGP-3

2.3 Harmonogram stop

Časový harmonogram stop (tab. č. 1 a 2) slouží k rozpisu jednotlivých časů kladení, vypracování popřípadě křížení stop. Za vypracování časového harmonogramu zodpovídají vedoucí stop společně s vedoucím závodu a předkládají jej k odsouhlasení rozhodčímu.

Tab.č.1 - Příklad harmonogramu stop IGP-3

Číslo stopy	Kladení stopy	Vypracování stopy	Kladeč
1	7:00	8:00	A
2	7:20	8:20	A
3	7:40	8:40	A
4	8:00	9:00	B
5	8:20	9:20	B
6	8:40	9:40	B
7	9:00	10:00	C
8	9:20	10:20	C
9	9:40	10:40	C
10	10:00	11:00	A
11	10:20	11:20	A
12	10:40	11:40	A
13	11:00	12:00	B
14	11:20	12:20	B
15	11:40	12:40	B
16	12:00	13:00	C
17	12:20	13:20	C
18	12:40	13:40	C

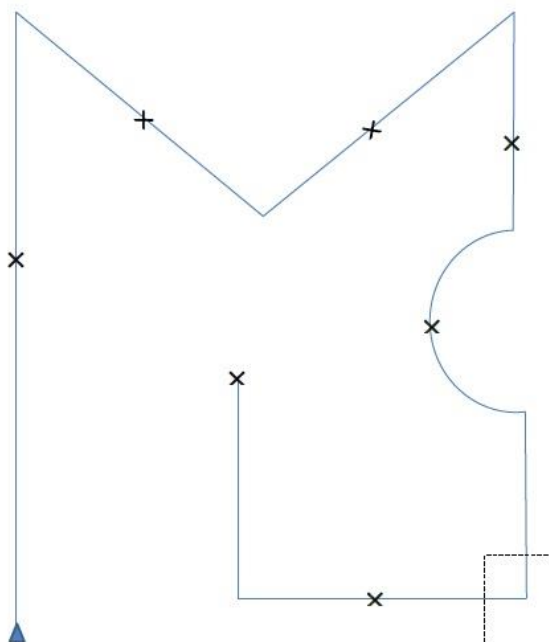
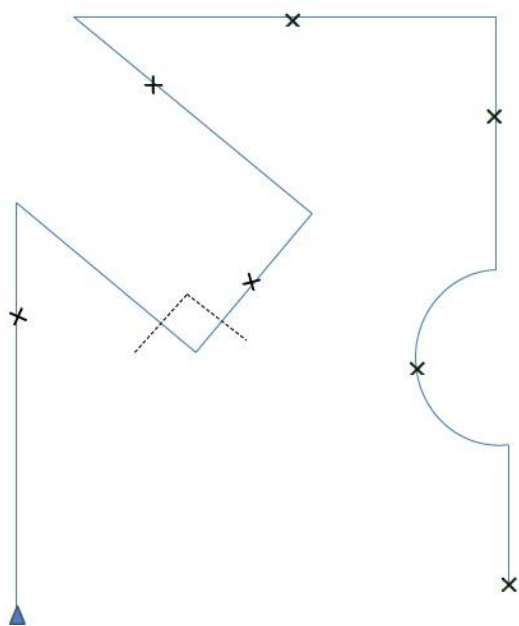
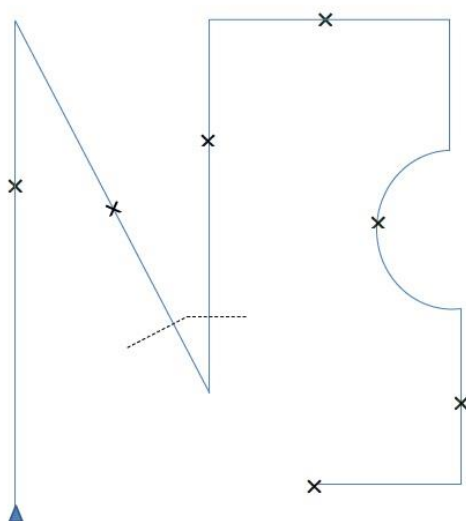
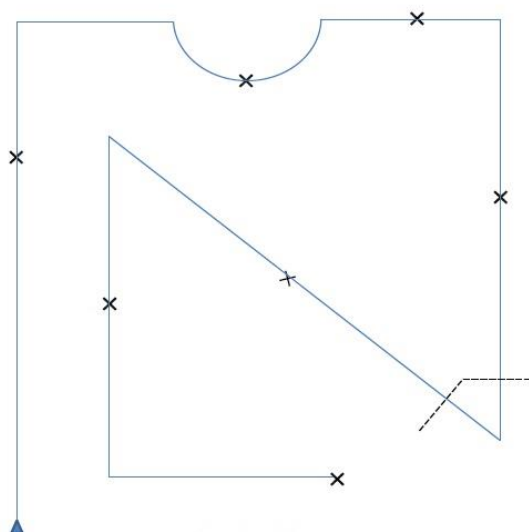
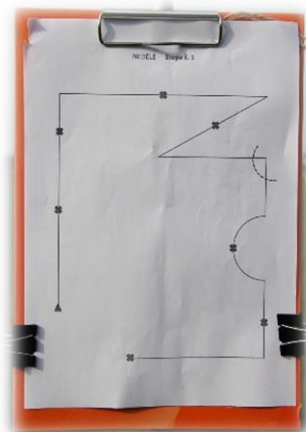
Tab.č.2 - Příklad harmonogramu stop IFH-2 (IGP-FH)

Číslo stopy	Kladení stopy	Křížení stopy	Vypracování stopy	Kladeč
1.	7:00	9:30	10:00	A
2.	7:30	10:00	10:30	A
3.	8:00	10:30	11:00	A
4.	8:30	11:00	11:30	B
5.	9:00	11:30	12:00	B
6.	9:30	12:00	12:30	B
7.	10:00	12:30	13:00	C
8.	10:30	13:00	13:30	C
9.	11:00	13:30	14:00	C
N	11:30	14:00	14:30	C

2.4 Plány (tvary) stop

Tvary jednotlivých stop jsou určeny rozhodčím nebo vedoucím stop, který navržené tvary nechá schválit rozhodčím.

Tvary stop IFH-2 a IGP-FH musí být různé (viz obr.č.6)

Obr.č.6 – Příklad tvarů stop IFH-2 (IGP-FH)

3. Kladení stop

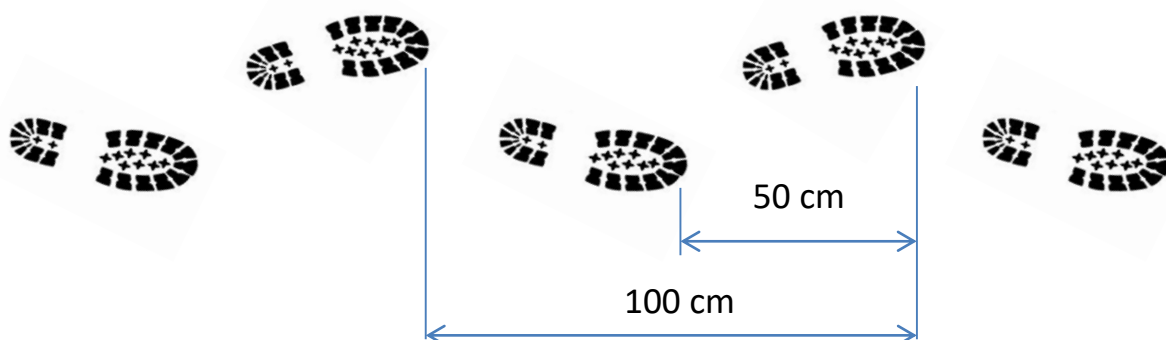
Kladeč musí klást stopu přirozenou chůzí včetně lomů. Záměrné narušování povrchu terénu nebo přerušení chůze není dovoleno.

3.1 Pravidla pro kladeče při kladení stop

Kladeč(i) stop:

- požívají stejný druh obuvi (kožená obuv, holínky) – toto určuje na soutěži vedoucí stop po poradě s rozhodčím,
- musí před provedením nášlapu ujít minimálně 5 kroků ve směru, ve kterém bude pokračovat stopa od nášlapu....(u NZŘ je možno vyjít z nášlapu v odklonu 45° vpravo nebo vlevo - toto se ale v praxi nedělá),
- zapíchne cedulku do země po jejích levé straně v bezprostřední blízkosti nášlapu. Cedulka nášlapu by měla být na přední straně označena pořadovým číslem stopy a její zadní strana otočena ve směru pokládání prvního úseku stopy (viz.obr.č.2),
- na nášlapu setrvá cca. 30 vteřin, bez toho aby přešlapoval z nohy na nohu, pohupoval se, nebo jakkoli zvýrazňoval svůj pach (např. oprašováním oděvu atd.),
- před vyjitím z nášlapu si najde vzdálený bod (nejlépe dva za sebou) na který bude během kladení prvního úseku směřovat. Stejným způsobem klade i následující úseky stopy (kromě oblouku u stop IFH-2 a IGP-FH),
- měl by dbát na relativní přímost jednotlivých úseků stopy (kromě oblouku u stop IFH-2 a IGP-FH),
- měl by se držet v dostatečném odstupu (cca 15 m) od pomyslné hranice oddělující prostor vedlejší nebo protilehlé stopy.

- klade stopu normální chůzí (bez zvýrazňování) včetně lomů. Délka mezi jednotlivými kroky (měřená od paty/špičky jedné nohy k patě/špičce druhé nohy) by měla mít 50 cm (viz obr.č.7)

Obr.č.7 – Délka kroků kladeče stop

- dodržuje minimální délku a tvar jednotlivých stop určených vedoucím stop nebo rozhodčím. Délku úseků je možno oproti návrhu stopy upravit (zkrátit/prodloužit) dle aktuálních podmínek v terénu (narušení terénu autem, větší kaluž, hnojiště apod.) ale za předpokladu dodržení celkové předepsané minimální délky stopy.
- v případě že není jiná možnost a nevyhne se přechodu polní cesty, je třeba zvýšit frekvenci kroků (zdrobnit krok) a tak zvýraznit tento přechod. Toto však platí u stop kde není přechod cesty naopak vyžadován ZŘ.
- po položení každého předmětu pokračuje rovně ve směru daného úseku (kromě oblouku u stop IFH-2 a IGP-FH). Po položení posledního předmětu pokračuje kladeč v přímém směru ještě několik kroků.

U stop IGP-FH (MZŘ - dvě stopy ve dvou dnech) kladou stopu jednomu závodníkovi (psovi) dva různí kladeči.

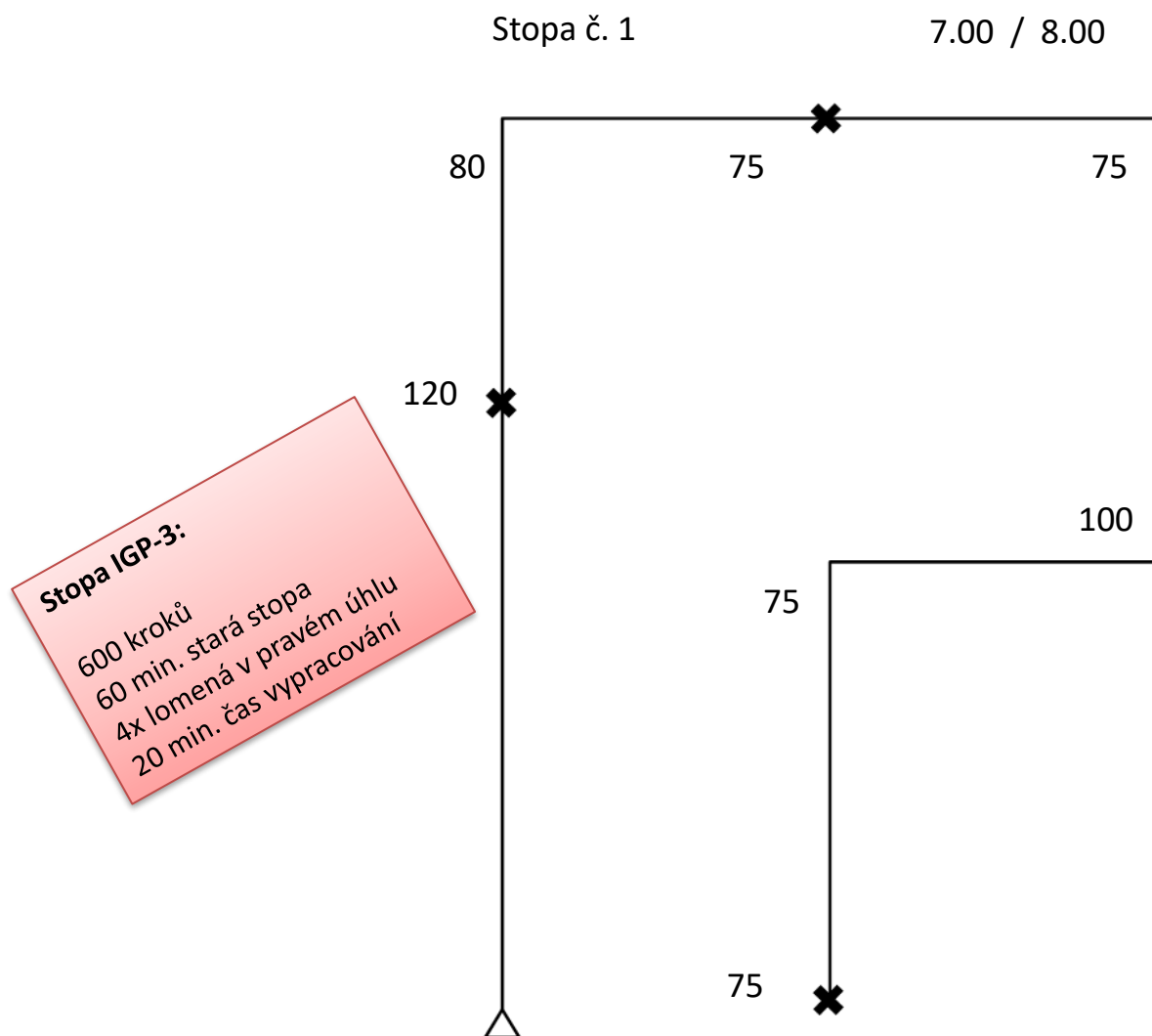
U stop ZPS 2 (NZŘ - dvě stopy v jednom dni) klade stopu jednomu závodníkovi (psovi) jeden (stejný) kladeč !

3.2 Zaznamenání průběhu pokládané stopy

Kladeč do nákresu stopy zaznamenává:

- čas pokládání stopy, popřípadě čas vypracování stopy,
- celý průběh (tvar) pokládané stopy včetně položených předmětů, popř. i krokové vzdálenosti mezi lomy a předměty,
- všechny nestandardní zjištění, které potkal na stopě (např. vyjeté koleje, vyběhnutí zvěře v prostoru stopy atd.)

Před vypracováním stopy, kladeč předkládá nákres stopy rozhodčímu a komentuje případné možné překážky na stopě (viz obr.č.8)

Obr.č.8 – Příklad nákresu (zaznamenání) průběhu stopy IGP-3

3.3 Pravidla pro kladeče při vypracování stop

- Před uvedením psa psovodem na stopu stojí kladeč ve směru postupu prvního úseku stopy cca na délku stopovacího vodítka (20 kroků) za nášlapem.
- Po uvedení psa na stopu a vykročení psovoda za psem, postupuje kladeč po stopě, přičemž si udržuje vzdálenost od psovoda min. na délku stopovacího vodítka (viz obr.č.9 a10).

Obr.č.9 – Udržování vzdálenosti kladeče za psovodem při vypracování stopy – přední pohled

- Po označení předmětu psem a položení stopovačky psovodem na zem, dojde kladeč na konec stopovacího vodítka. Po znovu uvedení psa na stopu, pokračuje kladeč po stopě v určené vzdálenosti za psovodem po jeho vyjití za psem.
- Pokud pes řeší určitý problém a nepostupuje dále po stopě, zůstává kladeč stát za psovodem opět v určené vzdálenosti (minimálně na délku stopovacího vodítka), tak aby psovi nepřekážel v případě jeho vyhledávání ztracené stopy v prostoru mezi psovodem a kladečem.

- V průběhu stopy po vypracování lomů psem, kladeč dochází do vrcholu každého lomu a ověřuje, zdali pes daný lom vypracoval přesně v místě kde se lom nachází. Tato kontrola zároveň slouží i jako vizuální signál rozhodčímu, zda-li pes lom přešel, nedošel nebo vypracoval přesně.
- Kladeč se v průběhu vypracování stopy chová tak, aby psa ani psovoda při jejich práci zbytečně nerušil a negativně tak neovlivňoval ohodnocení jejich společné práce rozhodčím.
- Zároveň se kladeč nesnaží jakkoliv napomáhat psovodovi v jeho orientaci postupu stopy, aby nemohl psovod psa v případě jeho problémů na stopě jakkoliv korigovat či zadržovat pomocí vodítka.
- Naopak je kladeč v průběhu vypracování stopy nápomocen rozhodčímu a v případě nějaké nejasnosti při práci psa na stopě informuje rozhodčího například, zda se pes příliš neodchýlil ze stopy, nebo že pes přešel (nenalezl) předmět atd.
- Po ukončení stopy a odhlášení psovoda rozhodčímu, jde kladeč k rozhodčímu pro případ potřeby konzultace či doplnění informace o průběhu stopy.

Obr.č.10 – Udržování vzdálenosti kladeče za psovodem při vypracování stopy – zadní pohled

4. Lomy na stopě

Lomy jsou kladeny normální chůzí, v normálním tempu a musí být tzv. uzavřené, tak aby byl psovi umožněn přechod na další úsek stopy. Záměrné narušování povrchu terénu nebo přerušení chůze není dovoleno. Minimální vzdálenost mezi lomy je 50 kroků.

4.1 Pravé lomy

Pravé (pravoúhlé) lomy se kladou v úhlu 90° (viz obr.č.11 a 12).

Obr.č.11 – pravoúhlý lom doprava

Obr.č.12 – pravoúhlý lom doleva

4.2 Ostré lomy

Ostré lomy se kladou v úhlu $30-60^\circ$ (viz obr.č.13 a 14).

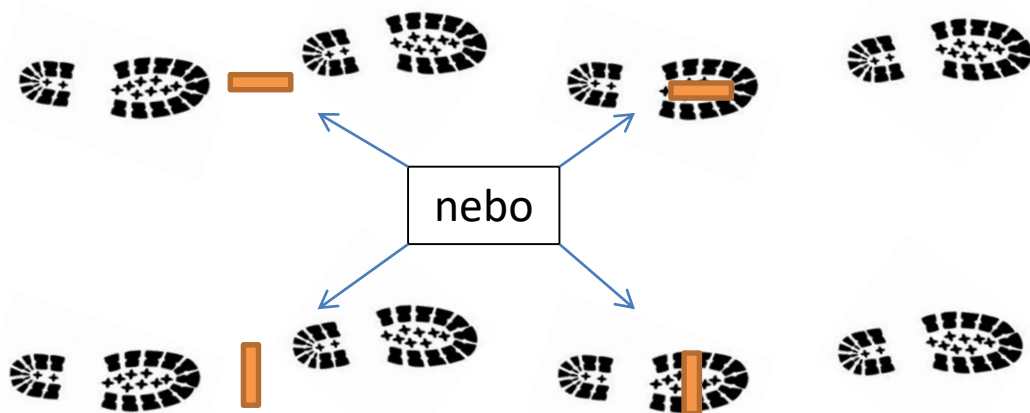
Obr.č.13 – ostrý lom doprava

Obr.č.14 – ostrý lom doleva

5. Předměty na stopě

- Použity mohou být pouze dobře napachované předměty (nejméně 30 min. rozložené v kapse kladeče)
- V případě soutěží musí být předměty označeny číslem stopy a číslem pořadí předmětů. Za jejich číselné označení zodpovídá vedoucí závodu. Čísla předmětů musí odpovídat číslu stopy.
- Pořadí předmětů a jejich umístění určuje rozhodčí.
- Kladeč pokládá předměty dle jejich pořadí, vyznačeného na předmětech nebo určeného rozhodčím. Pokud dojde k omylu a záměně předmětů v určeném pořadí, ohlásí kladeč tuto skutečnost rozhodčímu.
- Pokud kladeč opomene na některý z úseků položit předmět dle náčrtku, může dát tento předmět na následující úsek za podmínky dodržení minimální vzdálenosti (min. 30 kroků) mezi dvěma předměty.
- V případě že je jeden z úseků stopy výrazně krátký a položení předmětu na tento úsek by nebylo vhodné, může rozhodčí rozhodnout o položení dvou předmětů na následující úsek. Minimální vzdálenost mezi předměty 30 kroků.
- Orientaci položení předmětů, tzn. podélně nebo příčně ve směru stopy, určuje rozhodčí (viz.obr.č.15). Všichni kladeči při soutěži kladou předměty stejně.
- Předměty se mohou pokládat za chůze přímo do šlápoty nebo mezi šlápoty. Vždy však musí ležet ve trase stopy (viz.obr.č.15).

Obr.č.15 – Možnosti pokládání předmětů

5.1 Rozměry a materiál předmětů

MZŘ (IGP) :

- V průběhu jedné stopy musí být pokládány **rozdílné předměty** (např.: kůže, textil, dřevo).
- Předměty musí být cca 10 cm dlouhé, 2-3 cm široké a 0,5 - 1 cm silné (viz.obr.č.16)., a nesmí se svou barvou podstatně lišit od okolního terénu.

NZŘ :

- Předměty musí být z textilu nebo jiného materiálu, který dobře přijímá a drží pachy (nesmí být z kovu a skla). Materiál předmětu musí být na jedné stopě **stejný**.
- Předměty se nesmí svou barvou nápadně odlišovat od terénu a být větší než 100 x 50 x 10 mm.

Obr.č.16 – Sada 7 kusů předmětů pro stopu IFH-2 (IGP-FH)

5.2 Stanovené vzdálenosti u pokládání předmětů

- Předměty se musí nacházet minimálně 20 kroků za nebo před lomem.
- Minimální vzdálenost mezi dvěma předměty na jednom úseku stopy musí být minimálně 30 kroků.
- Určené umístění a počet předmětů na stopách dle NZŘ a MZŘ IGP jsou popsány v tabulkách (tab.č.3 a 4)

Tab.č.3 – 5.2.1 Stopy dle MZŘ IGP

Stopa dle zkoušky:	Tvar stopy:	Vzdálenost předmětů na stopě	Stáří stopy a čas na vypracování
IGP-V	Nejméně 200 kroků, 2 úseky, 1 lom (cca 90°), 2 předměty psovoda.	1. P na 1. úseku, 2. P stopu ukončuje.	Vlastní stopa, vypracování ihned. Čas. limit 10 min.
IGP-ZTP	Nejméně 300 kroků, 3 úseky, 2 lomy (cca 90°), 3 předměty psovoda.	1. P na 1. úseku, 2. P na 2. úseku, 3. P stopu ukončuje.	Vlastní stopa nejméně 20 min. stará. Čas. limit 15 min.
IGP-1	Nejméně 300 kroků, 3 úseky, 2 lomy (cca 90°), 3 předměty psovoda.	1. P na 1. úseku, 2. P na 2. úseku, 3. P stopu ukončuje.	Vlastní stopa nejméně 20 min. stará. Čas. limit 15 min.
IGP-2	Nejméně 400 kroků, 3 úseky, 2 lomy (cca 90°), 3 předměty kladeče.	1. P na 1. úseku, 2. P na 2. úseku, 3. P stopu ukončuje.	Cizí stopa nejméně 30 min stará. Čas. limit 15 min.
IGP -3	Nejméně 600 kroků, 5 úseků, 4 lomy (cca 90°), 3 předměty kladeče.	1. P min. po 100 krocích na 1. nebo 2. úseku, 2. P dle rozhodčího, 3. P stopu ukončuje.	Cizí stopa nejméně 60 min. stará. Čas. limit 20 min.
IFH -V	Nejméně 600 kroků, 5 úseků, 4 lomy, poslední lom ostrý (30-60°), 3 předměty psovoda.	1. P min. po 100 krocích na 1. nebo 2. úseku, 2. P na 2. nebo 3. úseku, 3. P stopu ukončuje.	Vlastní stopa nejméně 90 min. stará, Čas. limit 20 min.
IFH-1	Nejméně 1200 kroků, 7 úseků, 6 lomů (90°), 4 předměty. Křížená 30 min. před vypracováním.	1. P min. po 100 krocích, 2. P a 3. P dle náčrtu stopy, 4. P stopu ukončuje.	Cizí stopa nejméně 120 min. stará. Čas. limit 30 min.
IFH-2 (IGP-FH)	Minimálně 1800 kroků dlouhá, 8 úseků z nichž jeden je oblouk o poloměru 30 m, 7 lomů (nejméně dva lomy musí být ostré v úhlu 30° až 60°), 7 předmětů. Křížená 30 min. před vypracováním.	1. P min. po 100 krocích, 2. P až 6. P dle náčrtu stopy, 7. P stopu ukončuje. Je možno položit 2 předměty na jeden úsek	Cizí stopa nejméně 180 min. stará. Čas. limit 45 min.

Tab.č.4 – 5.2.2 Stopy dle NZŘ

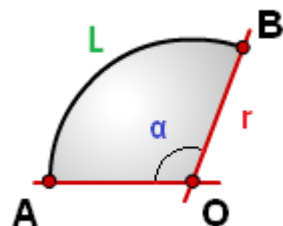
Stopa dle zkoušky:	Tvar stopy:	Vzdálenost předmětů na stopě	Stáří stopy a čas na vypracování
ZM	Nejméně 150 kroků dlouhá, 2 úseky, 1 předmět, dvakrát lomená v pravém úhlu.	1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.	Vlastní stopa nejméně 15 min. stará. Čas. limit 5 min.
ZVV1	Nejméně 350 kroků dlouhá, 3 úseky, 2 předměty, dvakrát lomená v pravém úhlu.	1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.	Vlastní stopa nejméně 30 min. stará. Čas. limit 10 min.
ZVV 2	Nejméně 500 kroků dlouhá, 3 úseky, 2 předměty, dvakrát lomená v pravém úhlu.	1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.	Cizí stopa nejméně 1 hod. stará. Čas. limit 15 min.
ZVV 3	Nejméně 1000 kroků dlouhá, 3 úseky, 2 předměty, dvakrát lomená v pravém úhlu.	1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.	Cizí stopa nejméně 3 hod. stará. Čas. limit 20 min.
ZPS 1	Nejméně 500 kroků dlouhá, 5 úseků, 2 předměty, čtyřikrát lomená, z toho jednou v ostrém úhlu (cca 45°), první lom je vždy pravouhlý.	1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.	Cizí stopa nejméně 2 hod. stará. Čas. limit 20 min.
ZPS 2	A) nejméně 1500 kroků dlouhá, 3 úseky, 2 předměty, dvakrát lomená v pravém úhlu. (Začíná se vždy stopou A)	1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.	Cizí stopa nejméně 4 hod. stará. Čas. limit 35 min.
	B) nejméně 500 kroků dlouhá, 5 úseků, 2 předměty, čtyřikrát lomená, z toho jednou v ostrém úhlu (cca 45°), první lom vždy pravouhlý. Křížení jinou osobou 30 min. po položení stopy v polovině 1. a 2. úseku	1. předmět na stopě, 2. předmět stopu ukončuje.	Cizí stopa nejméně 1 hod. stará. Čas. limit 15 min.

6. Oblouk na stopě

Oblouk je samostatně hodnocený úsek stopy IFH-2 nebo IGP-FH dle MZŘ IGP (viz obr.č.17).

- Poloměr oblouku je 30 m (délka třech stopovacích vodítek).
- Vstup a výstup z oblouku musí mít pravý úhel a délka rovných úseků za a před lomem v oblouku je minimálně 10 kroků.
- Obvod oblouku se pohybuje okolo 180-190 kroků :

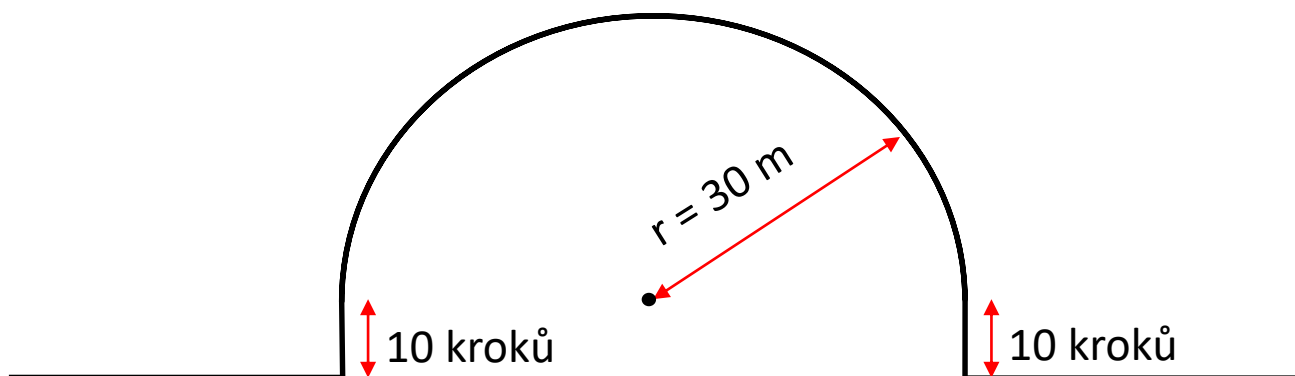
r - poloměr kružnice = 30 m
 α - úhel AOB, ve stupních = 180°
 $\pi \approx 3,14$
(1m = 2 kroky kladeče)

$$L = \frac{\pi r \alpha}{180^\circ}$$

$$L = \frac{3,14 \cdot 30 \cdot 180}{180} \sim 94 \text{ m} = 188 \text{ kroků}$$

Délka úseku (oblouku) je 180-190 kroků

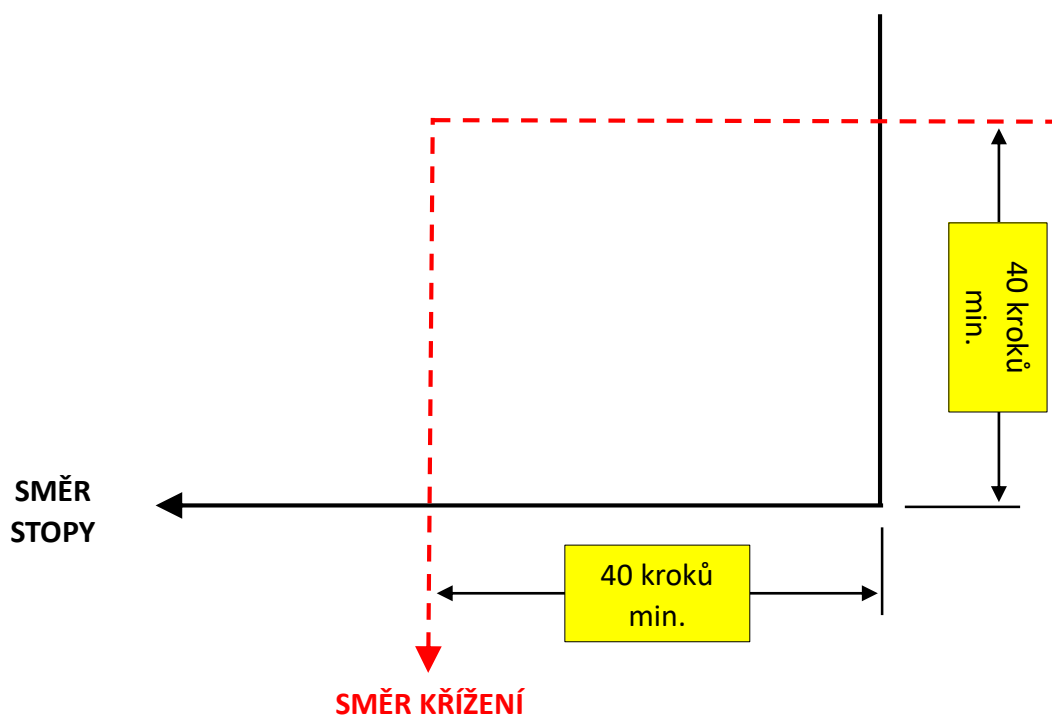

Obr.č.17 – oblouk na stopě IFH-2 (IGP-FH)

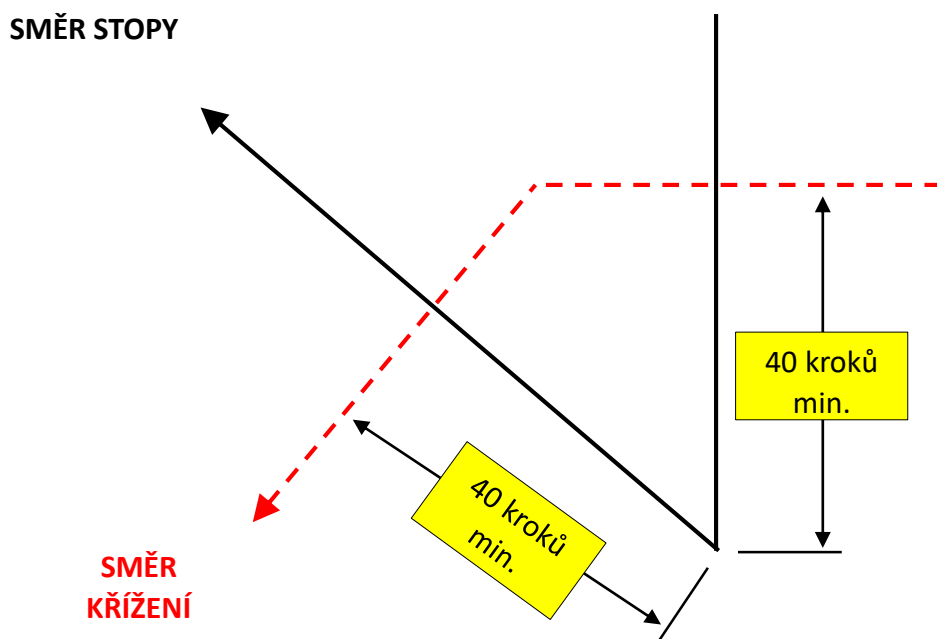
7. Křížení stop

Křížení stopy cizí osobou se používá u stop IFH-1, IFH-2 (IGP-FH) podle MZŘ IGP a ZPS2 (stopa B) podle NZŘ.

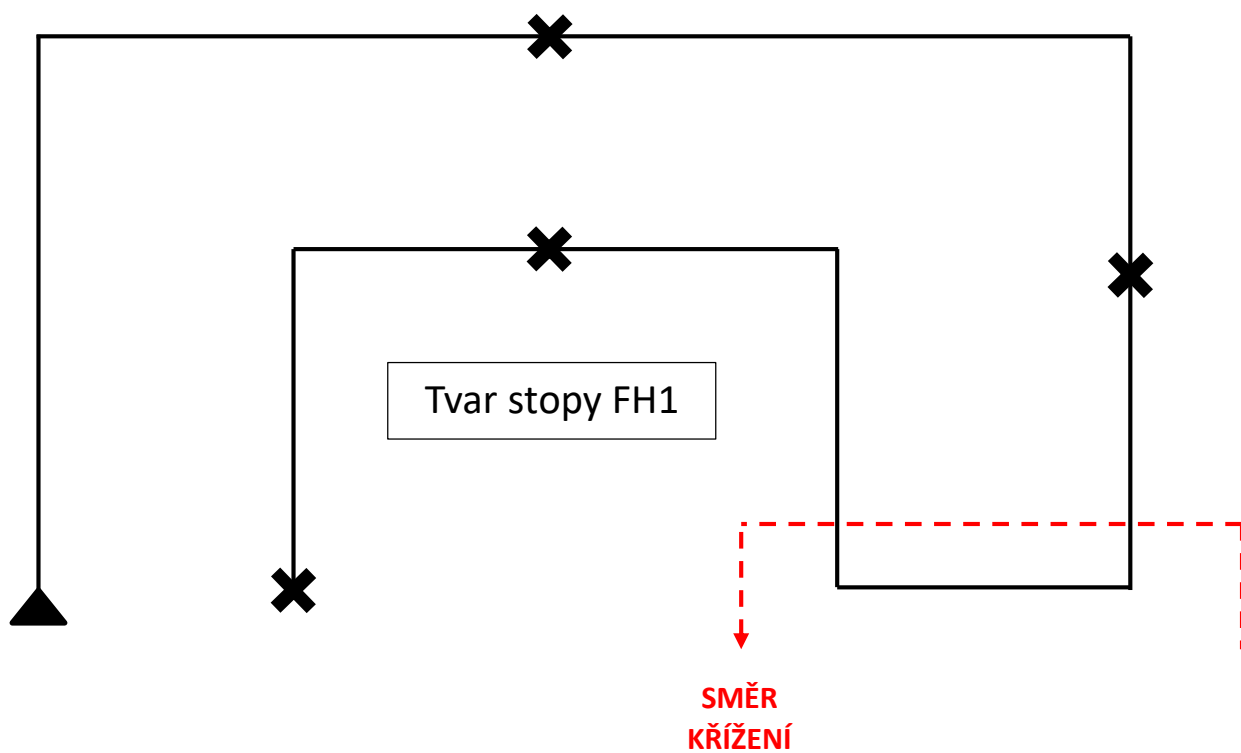
- Místa pro křížení označuje kladeč viditelnými trasírkami, které křížitel stopy během křížení odnese s sebou.
- Kladeč stopy místa pro křížení označí za pochodu (bez zastavení) a křížitel při křížení stopy za pochodu odebírá trasírky ze stopy.
- Místa pro křížení stopy jsou označeny na stopě před a po lomu ve vzdálenosti ne menší než 40 kroků.
- Kříží se nejdříve předešlý a pak následující úsek po směru stopy.
- U MZŘ IGP (IHF-1, IHF-2, IGP-FH) křížení stopy nesmí být na prvním a taky na posledním úseku a jeden úsek se nesmí křížit dvakrát.
- U NZŘ (ZPS2 stopa B) se křížení stopy provádí asi v polovině prvního a v polovině druhého úseku.
- Možnosti křížení stopy (viz obr.č.18, 19, 21).

Obr.č.18 – křížení pravoúhlého lomu

Obr.č.19 – křížení ostrého lomu

Obr.č.20 – křížení protilehlých úseků

